

חַת־ת לַיּוֹם שְׁנַי פְּרִשִׁת מִטּוֹת-מִסְעֵי כ"א תמוז, ה'תש"פ

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / שְׁנַי עִם רִשׁוֹי

הַיּוֹם לּוֹמְדִים מֵה קָרָה אַחֲרֵי מִלְחַמַת מִדְיָן.

מֹשֶׁה בּוֹעֵס עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: הַחֲיִלִּים לֹא לָקַחוּ מֵאוֹמָה מֵהַשְּׁלָל שֶׁל מִדְיָן, אֲבָל אֲנָשִׁים אַחֲרִים בְּן נָסוּ, בְּאֶשֶׁר הִבִּיאוּ אֶת הַשְּׁלָל אֶל מַחֲנֵה בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְכֹן מֹשֶׁה אֶלְעָזָר וְהַנְּשִׂאִים יֵצְאוּ לַפְּגֶשׁ אוֹתָם.

מֹשֶׁה כְּעַס מְאֹד עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהוֹתִירוּ אֶת הַנְּשִׂים וְהַיְלָדִים בַּחַיִּים. הַנְּשִׂים הָיוּ אֵלוּ שֶׁגָּרְמוּ לַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחֲטָא! מֹשֶׁה אָמַר לַחֲיִלִּים לְהַרוֹג אֶת כָּל הַבָּנִים הַקְּטָנִים וְאֶת כָּל הַנְּשִׂים הַמְּבַגְרוֹת דִּין לְהַתְּחַתֵּן. **טָהָרָה וְהַלְכוֹת בְּשָׂרוֹת:** מֹשֶׁה אָמַר לַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁלְּחַמוּ בַקָּרֵב וְהָיוּ טְמֵאִים, לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּפְּרָה אֲדָמָה בְּדִי לְטָהָר עֲצָמָם שׁוֹב.

מֹשֶׁה כָּל כֶּן כְּעַס עַל מַה שֶׁרָאָה, וְלָכֵן הִגִּיעַ לְכָלֵל טְעוֹת. הוּא חָשַׁב שֶׁהָיוּ וּפְרָה אֲדוּמָה יְכוּלָה לְטָהָר מְטַמְּאת מֵת, הִיא יְכוּלָה גַם לְהַכְשִׁיר אוֹתָם.

לְכֹן אֶלְעָזָר, הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָזַר עַל הַהֲלָכָה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - שֶׁהַפְּרָה הָאֲדָמָה יְכוּלָה לְטָהָר אֶת הָאָדָם יַחַד עִם כָּל דָּבָר אַחֵר שֶׁנִּגְעַ בּוֹ אוֹ שֶׁהָיָה בְּאוֹתוֹ בֵּית עִם מֵת. אֲבָל זֶה לֹא מְסַפִּיק אִם זֶהוּ דָּבָר הַמְּשַׁמֵּשׁ לְמִזְוֹן. אֶלְעָזָר לָמַד אוֹתָם אוֹדוֹת הַכְּשֶׁרֶת סִרִּים עַל יְדֵי לִיבּוֹנָם בְּאֵשׁ, וְעַל טְבִילַת כָּלִים שֶׁגוֹי הִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם. הוּא גַם הִזְכִּיר לָהֶם אוֹדוֹת הַלִּיכָה לְמִקְוֵה לַפְּנֵי שְׁנַכְנָסִים שׁוֹב לְמִשְׁכָּן.

חִלּוּקַת הַשְּׁלָל: ה' אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁהַחֲיִלִּים הִחְזִירוּ מֵהַמִּלְחָמָה בְּמִדְיָן צָרִיךְ לְהַתְּחַלֵּק. קוֹדֵם עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן שֶׁל הַכֹּל וְלַחְצוֹת לַחֲצֵי. כָּל הַחִיּוֹת וְהַשְּׁבוּיִים צָרִיכִים לְהִיּוֹת מְחֻלָּקִים, מַחְצִית בֵּין הַחֲיִלִּים שֶׁיֵּצְאוּ לְהִלָּחֵם וּמַחְצִית בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׁאַרוּ בַּמַּחֲנֵה. כָּל הַמְּטַלְטְלִים (דְּבָרִים שֶׁאֶפְשָׁר לְשַׂאת) כְּגוֹן הַכֶּסֶף וְהַכֶּלִּים מְגִיעִים לַחֲיִלִּים.

מֵס עַל חֲלָקִים שֶׁל הַחֲיִלִּים: הַחֲיִלִּים צָרִיכִים לָתֵת מֵס לַה' מֵהַבְּהֵמוֹת וְהָאֲנָשִׁים, אֶחָד חֲלָקִי (מִתּוֹךְ) חֲמֵשׁ מֵאוֹת.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲחֵרִים הָיוּ צָרִיכִים גַם לָתֵת מֵס מִמָּה שֶׁקָּבְלוּ, גַם הֵם אֶחָד חֲלָקִי חֲמֵשִׁים (אוֹתָהּ בְּמִוֹת) לְלוּיִים.

מֹשֶׁה נָתַן אֶת הַמֵּס מְחֻלָּקִים שֶׁל הַחֲיִלִּים, אֶחָד מִכָּל 500 בְּהֵמוֹת וּשְׁבוּיִים לְאֶלְעָזָר כְּפִי שֶׁה' הוֹרָה לוֹ. (הַמֵּס הִסְתַּבֵּם בְּסוֹף 675 כְּבָשִׂים, 72 פְּרוֹת, 61 חֲמוּרִים, 321 שְׁבוּיִים)

הַמֵּס עַל חֲלָקִים שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: מַחְצִית מֵהַבְּהֵמוֹת וְהַשְּׁבוּיִים שֶׁנִּשְׁבּוּ בַּמִּלְחָמָה נֶגְדַּ מִדְיָן הָיוּ לַחֲיִלִּים

והמחצית השנייה חלקה בין כל בני ישראל שלא יצאו לקרב. מהחלק שלהם בני ישראל היו צריכים להפריש אחד מתוך חמשים כמס לה'. משה רבנו נתן את המס הזה ללוויים.

מתנה מהחילים: לאחר זאת, שרי הצבא שממנים על החילים באו אל משה, הם רצו לתת לה מתנה כדי להודות לו על כך שאפילו חיל יהודי אחד לא נהרג ולבקש מחילה למקרה שחשבו להנשא לנשים של מדן. הם נתנו מתנה לה' את כל התכשיטים של הנשים שקבלו ממדן. כמות התכשיטים שנתרמה הייתה שות ערך 16.750 שקלי זהב. משה ואלעזר הביאו זאת לתוך המשכן.

תהלים / יום כ"א לחודש פרקים ק"ד - ק"ה

בפרק ק"ד ישנו פסוק: **"מה רבו מעשיך ה' "** ישנם מאמרים רבים בחסידות שמסבירים את הפסוק הזה.

ישנו מאמר מהרבי הרש"ב שמתחיל בפסוק הזה ומסביר אותו וישנו ספור מאחוריו.

פעם הרבי הרש"ב למד עם הרב מפולטבה, הרב יעקב מרדכי בזפאלוב. הרבי הקודם היה אז בן שלוש או ארבע, והמטה שלו הייתה בחדר שבו הם למדו. ר' יעקב מרדכי הסתפל על הילד הישן ואמר שפניו המאירות מראות על הקדושה שבו. כאשר הרבי הרש"ב שמע את האמירה הזו, הוא הרגיש שרוצה לנשק את בנו. אולם עצר בעצמו ובמקום זה כתב מאמר בשם **"מה רבו מעשיך ה' "** כאשר הרבי הרי"צ גדל, הרבי הרש"ב נתן לו את המאמר ואמר לו **" זוהי נשיקה חסידית "**, הרבה שנים אחר כך הוא ספר את הספור.

תניא / אגרת התשובה פרק ז' (כ"א תמוז שנה פשוטה)

ישנן שתי דרכים לגרום לכך שהתשובה שלנו תשאר לתמיד. דרך אחת היא לחשב עד כמה זה קשה לנשמה שלנו להיות בעולם וזה יגרם לנו להתנהג כראוי אליה. הדרך השנייה היא לקחת את הגאווה מהיצר הרע- שלא יחשב שהוא כה מיחד.

היום ומחר האדם יראה לנו כיצד אדם צריך להקדיש קצת זמן מדי יום לחשב על מה שקורה בשהוא עובר עברה: אף יהודי לא רוצה להשאר בגלות, וכמוכן אף אחד מאתנו לא חולם אפלו לעשות מעשה שיגרם לנו להשאר בגלות עוד זמן. אבל אתם יודעים מה? אם האדם עובר עברה, הוא מכניס את ה' והנשמה לגלות. וזו חצפה! כשחושבים על כך נוודא שאף פעם לא נעשה מעשה שיגרם לכך שנשאר בגלות אפלו שניה אחת נוספת.

היום יום / כ"א תמוז

ישנו בית מקדש רוחני אצל כל יהודי, א פינטלע ייד. שלעולם לא יכול להחרב

הרבי אומר הלכה שאותה עלינו לדעת במהלך שלושת השבועות. אין אמרים שהחיינו במהלך שבועות אלו אפלו בשבת.

במהלך שלושת השבועות אנו זוכרים את בית המקדש, שמפני עוונותינו אין לנו אותו עכשו. כמוכן אנו יודעים שמשיח מגיע בקרוב ובית המקדש יבנה שוב.

אבל יש גם חדשות טובות. אפלו בזמן שאין לנו את בית המקדש עדין יש לנו את הכתל המערבי והשכינה של ה' נמצאת שם כל הזמן.

כל יהודי יש לו בית מקדש בתוך הנשמה. אפשר לאבד אותו חס ושלום אם מתנהגים בדרך שלא צריכים להתנהג חס ושלום... אבל אפלו אם אדם מתנהג באפן שבו בית המקדש הפנימי שלו נחרב,

עדין יש את "הפּתל המערבי" שהיא חלק מבית המקדש שתמיד יהיה שם. שום דבר ושום גלות לא יוכלו לקחת את החלק הפנימי (הפינטאלע ייד) שנמצא בתוך הנשמה של היהודי, את בית המקדש שנמצא בתוכו.

ספר המצוות / הקדמה

- בספר המצוות היום לומדים את הכללים האחרונים ביצד מונים מצוה כאחת מתרי"ג המצוות.
10. אם ישנם דברים שיש צורך לעשות לפני קיום המצוה אינם נחשבים כמצוה בפני עצמה (לדגמה - סחיתת השמן על מנת להדליק את המנורה במקדש).
 11. אם למצוה ישנם חלקים רבים עדין מונים את הכל כמצוה אחת (לדגמה - לולב ואתרוג).
 12. אם ישנם שלבים רבים לקיום המצוה, עדין יש למנות אותם כמצוה אחת (למשל בנית המשכן).
 13. אפלו אם צריכים לקיים מצוה במשך מספר ימים, עדין נחשבת כמצוה אחת (כמו שבועה ימים שיושבים בסכה ונחשבים למצוה אחת).
 14. לא מונים את הענשים על כל עברה כמצוות לא תעשה בפני עצמה.

רמב"ם / מנין המצוות

- ברמב"ם היום, חוזרים שוב על רשימת המצוות אבל הרמב"ם מראה על פי איזה סדר ילמדו. ישנם 83 נושאים שכלולים ב14 ספרים. להלן רשימת הספרים:
1. **מדע** - מלשון לדעת. בספר הזה אנו לומדים את המצוות אותם צריך היהודי לדעת ראשית לכל, כדי שיוכל לקיים את כל המצוות האחרות. עלינו לדעת שה' אחד ושאסור לעבד עבודה זרה.
 2. **אהבה** - בספר הזה נמצאות המצוות שאותן עלינו לקיים כל הזמן למשל, אהבת ה'. ובנוסף, גם המצוות שעוזרות לנו להגיע לאהבת ה' כמו קריאת שמע.
 3. **זמנים** - בספר הזה אנו לומדים מצוות שמקיימים בזמנים מיוחדים למשל שבתות או ימים טובים.
 4. **נשים** - בספר הזה לומדים מצוות הקשורות לנשואין וגרושין.
 5. **קדושה** - ה' נתן לנו מצוות שמראות ביצד יהודי שונה מכל העמים האחרים, בספר הזה אנו לומדים למי אסור להנשא, מה אין לאכל ועוד. אצל יהודי נשואין הם דבר קדוש ומותר להנשא רק למי שהתורה מתירה לנו. גוי יכול לאכל מה שהוא רוצה, אבל יהודי צריך לאכל רק אוכל כשר.
 6. **הפלאה** - מלשון הפרדה - בספר הזה ישנן מצוות על זמנים שבהם אדם מפריד את עצמו ממשהו על ידי הבטחה שלא ישתמש בהם.
 7. **זרעים** - בספר הזה אנו לומדים מצוות הקשורות לצמחים כגון שמייטה, יובל, תרומה ומעשר שיש להפריש מגדולי השדה.
 8. **עבודה** - בספר הזה אנו לומדים על עבודת ה' בבית המקדש. אנו לומדים על מצוה בנית בית המקדש, הקרבנות שכל היהודים היו צריכים להקריב כגון קרבן תמיד שמקריבים מידי יום.
 9. **קרבנות** - בספר זה ישנן מצוות הנוגעות לקרבנות שיהודים צריכים להקריב בעצמם כגון קרבן פסח שכל יהודי היה צריך להיות מנוי עליו, וקרבנות שאדם מקריב אם חס ושלום עבר עברה.
 10. **טהרה** - ספר זה הרמב"ם מלמד על המצוות הקשורות לטמאה וטהרה.
 11. **נזיקין** - הספר הזה ישנם מצוות הקשורות לנזקים שאדם יכול חס ושלום לגרם לאדם אחר בגוף

12. **קנין** - בספר זה לומדים על חלקות ונחלות ששיכות לאדם למשל אם קנה אותם. ישנם גם הלכות בענייני שכנים ושתפים.

13. **משפטים** - בספר זה ישנן מצוות העוסקות במקרים בהם ישנו וכוף בין אנשים בפני בית הדין, למשל הלכות מה קורה אם אדם שומר על רכוש של חברו או מלוה לו כסף.

14. **שופטים** - בספר זה אנו לומדים את המצוות של הסנהדרין למשל במקרים בהם אדם נענש על שעבר עברה. בנוסף לומדים על המלך והמלחמות שלוחם ומסיימים בהלכות על ביאת המשיח.

דרכי החסידות / הלכות בית הפחירה - שמירה על בית המקדש

בהלכות בית המקדש הרמב"ם כותב שיש מצוה לשמור על בית המקדש. לא שומרים עליו כיון שחוששים מגנבים או מאויבים. השמירה היא כדי להראות כבוד לשכינה השוכנת בבית המקדש.

אפילו לאחר חרבן בית המקדש, הקדשה נותרת. בספר "משכנות לאביר יעקב נאמר שבגלל הקדושה, יש לשמור גם בימינו על המצוה של שמירה על מקום המקדש. אנו לא כל כך מקימים את המצוה הזו, כיון שזה מסכן עם כל הגויים סביב. ובכל זאת, ברוחניות יש לנו בית מקדש שעליו יש לשמור.

השכינה שוכנת בבתינו ובתוך חדר צבאות ה' של כל ילד!

יש לשמור על בית המקדש ולודא שהוא במצב מכבד וראוי לשכינה לשרות בו. יש לודא שהחמש, הסדור וקפת הצדקה שלנו נמצאים במקום המתאים, מסדרים ומוכנים לשמוש.

(ראו שיחת פרשת שמיני תש"ג)